

אור הפרשה

י"ל ע"י מוסדות אור דוד בראשות הר"ג דניאל זר שליט"א

כ"ו כסלו תשפ"א • גליון 136 • פרשת וישב

זמני שבת קודש

רבנו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות	
17:37	17:15	16:15	תל אביב
17:43	17:19	16:14	ירושלים
17:34	17:12	16:12	חיפה

שבת שלום ומבורך!
העלון טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה החרדית

מסירות נפש

סיפור מצמרר על מסירות נפש של בנות ישראל לצניעות!

ימי החנוכה

סיפור נס החנוכה, מעורר שאלה ומחייב התבוננות: מה היה ההגיון מאחורי המהלך של החשמונאים? מנין היה להם האומץ לצאת למלחמה שנראית אבודה מראש? מהיכן נטלה קבוצה כה קטנה של אנשים כוחות ויכולות לצאת לקרב מול הצבא החזק בעולם? ובעיקר - השאלה הנוגעת לימינו - האם גם לנו יש כוחות כאלה? האם גם לנו מסוגלים להתמודד באתגר כזה? האם הכוחות והעוצמות הללו, האמונה בדרך ויכולת ההתמודדות בגבורה, שייכים רק להם או גם לנו?

התשובה היא שכן, וזהו הסוד החבוי בתוככי להבות נרות החנוכה. הנרות הקטנים הללו מספרים לנו סיפור, מעמידים בפנינו עובדה, חושפים לנו תגלית והתגלית היא - שכן!

יש לכל יהודי נשמה אלוקית, בעלת עוצמות כבירות ובלתי נתפסות. שהנשמה שנתונה בקרבנו, שהיא חלק אלוקי ממעל שניטע בתוככי גופנו, היא כור אטומי של עוצמה רוחנית אדירה, לבת אש של חיים אמוניים מעוררי השראה ועתירי כוחות. מנגד, היצר הרע שבתוכנו פועל להסתיר ולעמעם את הנקודה הזו. הוא מבין, שברגע שנפנים את היכולות שבתוכנו ועד היכן אנו יכולים להתעלות, להתרומם ולהתקרב לאבא שבשמים...

ואז באים ימי החנוכה, ואנו מדליקים את הנרות, מתבוננים בלהבות, ומאירים את האמת: בתוך כל יהודי יש כח עוצמתי וחזק מאין כמוהו, והוא בהחלט יכול להתמודד ולנצח בכל אתגר והתמודדות. ימי החנוכה נועדו לגלות את הכח הזה ולהעצים אותו, להביא אותו לקידמת הבמה ולהפנימו אל הלב, כדי שבכל רגע נתון נדע ונזכור:

בתוכו של כל יהודי בוערת אש, להבה עוצמתית. גם אם הוא נראה חלש מול גיבורים, חיל קטן מול צבא אדיר, נמושה זעירה מול כוחות חזקים - זו אחיזת עיניים מטופשת, כי האמת שבקרבנו היא כור אטומי המוזן היישר מכסא הכבוד, ארון חשמל ומזוודת אנרגיה שכל כח בעולם לא יכול נגדה!

רגע לפני מותי! נורא נוראות! אשת חיל מי ימצא! ברשעותם אומרים הכמרים, להדק את הסיכות בשוליים של השמלה עם הבשר שלה, דוקרים את בשרה והיא לא מעניין אותה, ובלבד למות בקדושה וטהרה. והנה מהדקים את שולי השמלה לבשרה, הסוס שועט ברחובות עיר מצד אחד יהודים בוכים ומצד שני גויים שמחים, גופה קרוע, שותת דם, והיא צועקת לפרש: **פרש! פרש! תעשה לי טובה! עצור רגע!** הפרש כמה שהיה גוי, ראה אותה כולה שותתת דם, קרועה, מה היא תגיד לו? תרחם עלי, אני לא יכול לשחרר אותה, אבל ריחם עליה ועצר לה.

מה היא מבקשת ממנו? היא לא מבקשת ממנו שירחם עליה, מה היא מבקשת? פרש פרש! כשהובלת אותי הסיכות קצת השתחררו, תהדק לי בחזרה את הסיכות לגוף. והפרש, כשרואה זאת, הוא לא מאמין! כולה שותתת דם, כולה מתייסרת בייסורי מות כמעט גוססת, וזה מה שמעניין אותה? עמד וצעק: **אומות העולם! ראו אומה זו! היכן יש אומה שלהם! שכל כך מוסרים נפש על התורה** עם הסוס לארץ אחרת התגייר והתקרב לקדוש ברוך הוא, והסיפור מתועד בדברי הימים ההם.

לכו לרחוב היום ראו איך מתלבשים ומתלבשות, פחד לעבור ברחוב! אוי! כמה החריבו הציונים את עם ישראל! כתלי המשרד שלי שמעו הודאות נוראיות. הכל הרוס! אין שום דבר טוב ברחוב החילוני, הכדורגל, היס, הטלוויזיה, הכל הרוס. ולעומת זאת להבדיל אלף אלפי הבדלות, התורה הקדושה, כולך יפה רעייתי ומום אין בך, הכל בנוי הכל מתוקן, הכל אמת ויציב ונכון נאה וקיים וטוב ויפה!

החילונים מצביעים לרדוף את התורה, לדרוך על התורה, ואח"כ באים לכיפור לבית הכנסת. מה אומר הקב"ה על זה? באת לרמוס חצרי, אתה רודף את בני, עוזר לרדוף את התורה ואתה בא לכיפור? אתה תומך ברשעים או עומד מנגד כשזרים מחללים את ההיכל ואח"כ מכה על חטא?!

מי לא רוצה כזו בת, מי לא רוצה כזאת אשה, מי לא רוצה להיות כזה צנוע ומעלי. בת ישראל את יהלום, אל תהי זולה, אל תלכי אחר התקשורת והטלוויזיה, התרחקי מהם.

שבת שלום!

מתוך דרשתו השבועית של הר"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל זום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

ימי החנוכה, שהם ימים של מסירות נפש אני נוהג לספר סיפור נורא, על מסירות נפש של בת ישראל, זהו סיפורה של בת ישראל בתקופה האיומה והנוראה של האינקוזיציה בספרד. באותה תקופה איומה היו מענים יהודים בעינויים נוראיים, אם תפסו אותם שומרים שבת, מניחים תפילין או מקיימים איזה מצוה.

שוטרי האינקוזיציה וסוכני החרש שלה היו מטילים אימה ברחובות, חרב איש ברעהו, מלשינים סובבו בשווקים לפני שבת ומועד, למצוא שמץ דיבה ביהודים בסתר. והיהודים לא עזבו את דת אבותם, בסתר במחשכים, במרתפים חשוכים, האירו נרות המצוה את חשכת הגלות, לא עזבו את אמונת אבותיהם ולא נטשו את מסורת אמותיהם. בפחד וחרדה מהמחר ומהבלתי צפוי הם שמרו בקנאות על תורתנו הקדושה.

הם היו מעמידים יהודים מעל פחים ורתחים ומייסרים אותם בשלל עינויי תופת מליבם ה"רחמן". והיהודים ברובם עמדו בניסיון הבלתי אפשרי, ודבקו באמונת אל חי.

בעלי משרות וכהונות רמות, שיכנו את חייהם העשירים והפורחים בספרד השבעה שזופת השמש, למען חיי עולם ובשביל עולם הנצח. והנה ביום לא בהיר אחד מצאו הנוצרים הרחמנים סרף לשיניהם, דם יהודים ללוק ולמצוץ.

אתם הרשעים הנוצרים צדו ברשתם יהודיה בת שמונה עשרה, מתפללת במרתף.

שמחו עליה כמוצאי שלל רב, תפסו דג שמן, לקחו אותה לפני משפט האינקוזיציה האיומה, **והיא עמדה למשפט פומבי וסרבה לכל הצעה, ובה לכל תחליף לאהבה האמיתית אהבת השם יתברך!** פסקו עליה מיתה אכזרית, ומה פסק הבג"ץ? שיקשרו את שערותיה לזנב סוס, ויסובבו אותה בחוצות העיר עד שגופה יחתך חתיכות חתיכות. שאלו אותה, את מוכנה לקבל עליך את דת האהבה והרחמים? אמרה להם התורה היא חיינו, אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה, בוז יבוזו לו! הם הזדעזעו, ראו שנערה בה לדת שלהם, אבל רצו להראות שהם נחמדים איתה, נתנו לה זכות לבקש בקשה אחרונה. בקשה אחרונה לפני ביצוע גזר הדין. בנות יקרות! מה מבקשת בת ישראל? היא מבקש סיכות. סיכות את רוצה?! את עומדת למות, מה תעשי בסיכות?!

אמרה להם, כל חיי גדלתי בקדושה וטהרה, גדלתי בצניעות, יובילו אותי בחוצות העיר, מצד אחד יעמדו גויים ויצחקו וישמחו, מצד שני יעמדו יהודים ויבכו. כשיובילו אותי יתגלה טפח מגופי, אינני רוצה להכשיל

ההקדשה השבועית

הצמח גם אתם להקדיש
אלפי עלים יצאו הפרשה
להצלחתכם או לעיני יקיריכם?
התקשרו עכשיו: 08-61-50-208

לרמאות
ידן חיה בת הדס
יוסי בן הלן
דייה בת חוה

לרש"ק
בנימין בן חסיבה
אלדד בן חוה
ספיר בת עליזה
לילך בת עליזה

להצלחת
אסף בן חיה
רוני בן דינה
אלעד בן ענוה
אלדד בן ירדנה

לעילוי נשמות
סילה בן ג'ון ל'ון
סילית בת חנה
חן בן חיה
שמעון בן יולנדה
יואב בן חנה

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

רגע ששינה חיים

שהגיע האוטובוס, שגאל אותו מהשהות ה'נעימה' בחברתם של קבוצת הבריונים. הן הוסיפו ללוות אותו גם בשונו ארצה, והוא החליט שהוא חייב לפצח את הסוד הזה ולגלות מנין היו לו הכוחות לעמוד באתגר המורכב. השאלות הללו הן שהובילו אותו להתחיל ללמוד על עוצמתה של הנשמה היהודית ורוח הגבורה הנושבת בה, וכך גילה כי בעומק לבו מסתתר כור אטומי קטן ממדים אך עתיר עוצמה...

וכהיום, בספרו לנו את סיפורו זה, הוא מגלה שכל התחזקותו בתורה ובמצוות, וכל הכח שהוביל אותו לבצע מהפך בחייו ולהקים בית של תורה ויראת שמים – הכל בזכות הגילוי המהדהד שגילה באותו לילה, במלחמתו הנחושה שלא להיכשל במשקה פיגולים. 'ברגע בו גיליתי את העוצמה הטמונה בתוכי ואת היכולת שלי להילחם למען האמונה שלי – באותו רגע חיי השתנו מהקצה אל הקצה!' – הוא אומר ברטט נרגש, ודמעה סוררת זולגת במורד לחייו...

וסיפורו האישי הזה, הנחשף כאן לראשונה, מעניק לנו הצצה נפלאה לכוחה של הנשמה היהודית. הנה כי כן, נער צעיר, נטול חינוך תורני, אבוד ובודד, ברגעי פחד ואימה משתקת, ובכל זאת – ברגע האמת עמד לצידו כוחה של הנשמה היהודית, עוצמתה של האמונה, והוא נאבק בצורה כה מתוחכמת ותוך מסירות והקרבה יוצאות דופן כדי לשמור על נפשו זכה וטהורה!

יהודים יקרים, בכלנו יש כוחות כאלו! לכולנו אותה נשמה יהודית, בכלנו נטועים כל מבועי העוצמה, האנרגיה והיכולות להתגבר, להילחם, להתמודד ולנצח. כמה כדאי לתת לנשמה היהודית את מזונה הרוחני, להרעיף עליה תורה ומצוות ומעשים טובים המעניקים לה חיות. כך ניתן לה להוביל אותנו ולשמור עלינו, להעניק לנו כוחות וללוות אותנו בכל מערכה, עד שבסייעתא דשמיא נצליח לעמוד בגבורה בכל האתגרים שלנו – רוחניים כגשמיים, ולהתעלות מעלה מעלה!

שומן האסור באכילה ליהודים?! מלחמה התחוללה בלבו. מחד גיסא, קבוצת בריונים מסוכנת בוחנת אותו ואת צעדיו, ממתינה לראות כיצד הוא שותה עמה. מאידך גיסא, הוא אינו מסוגל לשתות משקה שאינו כשר! הוא לא מסוגל להכניס לפיו דבר שאינו כשר!

בתום רגע של מאבק פנימי קשה ומייסר, החליט הנער כי זה צעד אחד יותר מדי. באותו רגע נדלק בו הניצוץ היהודי החבו, והוא גמר אומר שלא ישתה את המשקה הזה, ויהי מה!

היה זה שבריר שניה של ממש. שבריר שניה של מלחמה, של קרב פנימי בעומק הנפש. הסכנה ברורה, הפחד מצמית, אבל הניצוץ היהודי הכריע: לא שותים משקה לא כשר, לא מטמאים את הנשמה היהודית במזון שאינו לרוחה!

כהרף עין, הוא מניף את הבקבוק, פותח את הפקק, מסתובב מעט על מנת שלא יבחינו, ותוחב את אצבעו בפי הבקבוק. כעת הוא הופך את הבקבוק לעבר פיו, כביכול הוא שותה לרוויה מתכולתו. האצבע שתחב בבקבוק שמרה על חסימה נאמנה שאף טיפה לא תזלוג לתוכי פיו, כשהחושך ועיניהם המבולבלות של חברי הקבוצה מקילים עליו בביצוע התרגיל מבלי לעורר חשד מיותר...

"באותו רגע השתנתה הבעת פניהם. אם הזר רוצה להצטרף... הם מגישים לו בקבוק קטן..."

כמה שניות הוא 'שותה' כביכול, ואז משיב להם את הבקבוק, מנענע את לשונו לאות הנאה, ומחמיא להם על טעמו האגני של המשקה. הם חייכו בהנאה לשמע המחמאות, לחצו אתו יד, ורבע השעה הנוספת בה המתין בתחנת האוטובוס כבר עברה עליו ברוגע יחסי. הם כבר לא מאיימים עליו, הם רואים בו כאחד משלהם...

ובאותה רבע שעה, לפתע נייעור בו הרהור: 'רגע, למה התעקשת כל כך? למה נלחמת כל כך? מי אמר לך שאוכל כשר הוא כה חשוב? מדוע שמת את נפשך בכך? וביצעת תרגיל כה מתוחכם, רק כדי למנוע מכמה טיפות משקה להיכנס לפיך? ומנין היו לך כוחות להתאמץ עד כדי חירוף נפש כדי למנוע מהמשקה הזה להיכנס בלועך?!'

השאלות האלו הוסיפו להטריד אותו גם לאחר

הסיפור הבא התרחש לפני כ-25 שנה, בפרבר של רומא בירת איטליה, בשעת לילה מאוחרת. נער צעיר שיצא מישראל לטיול ברחבי אירופה, ישב על ספסל בתחנת האוטובוס והמתין לאוטובוס שיקח אותו למחוז חפצו. לפתע הוא שומע קולות משונים ומפחידים, ועד מהרה מבחין הוא בקבוצת גויים ששתו לשוכרה, שמתקרבת אליו בצעדי ענק...

הנער לא ידע את נפשו. הוא לא מקומי, לא דובר את השפה, ולא מחזיק כל אמצעי תקשורת או הגנה. הוא מבין שברייחה עכשיו כבר לא תועיל, ובסתר לבו מייחל הוא שהאוטובוס כבר יבוא והוא ייבלע בין דלתותיו. לצער, לא זה מה שקרה, האוטובוס הוסיף להתמהמה, כשמנגז, חברות הבריונים המפחידה הגיעה כבר לתחנה...

הפחד צימרר אותו, האימה שיתקה אותו. הוא הבין שהוא טרף קל בידי זדים ארורים, מי יודע מה יעלה בגורלו עכשיו. הוא מביט בבעתה בעיניהם המזוגגות, ולפתע שומע הוא כי הם קוראים קריאות גנאי לעברו וקופצים אגרופים כלפיו. הוא לא הבין אף מילה משפת דיבורם, אך הבין גם הבין שהינו מאויים על חייו, וייתכן שאלו הדקות האחרונות בהן הוא חי ונושם...

הנער, שלא זכה לגדול על ברכי האמונה ולא חונך לתורה ומצוות, חש אבוד לנוכח המצב. לאחר רגע התעשת, והחליט שינסה להציג מצג כאילו הוא מצטרף לחבורתם, ואף הוא כמוהם, עד הרגע הגואל בו האוטובוס יבוא והוא ימלט לתוכו. וממחשבה למעשה, כשהתקרבו אליו וכמעט עמדו להטיח בו בקבוק זכוכית מלא במשקה חריף, אזר אומץ ופנה לראש החבורה בבקשה לשתות עימם, לחלוק עימם מן המשקה החריף-חריף הזה...

באותו רגע השתנתה הבעת פניהם. אם הזר רוצה להצטרף להוללות, הם יתנו לו את ההזדמנות. הם מגישים לו בקבוק קטן, הנער כבר מניף אותו אל על, תוך שהוא מעיף מבט בוחן על התווית...

'אוי ואבוי!' – נחרד לרגע בעומק לבו. על תווית הבקבוק נכתב מפורשות כי הוא מכיל שומן של חיה שאינה טהורה. אמנם לא זכה להתחנך לתורה ומצוות, אבל האם הוא מסוגל לשתות משקה כזה? האם הוא מסוגל לטמא את נפשו ולשקץ את נשמתו במשקה פיגולים? האם יעלה בדעתו להכניס למעיו

לסיפורים מרתקים נוספים של הרב אשר קובלסקי כנסו לאתרנו: Rabenu.com

רוצים להפיץ את העלון "אור הפרשה" באיזור מגורכם? הצטרפו למפיצים וקבלו עלונים בכל שבוע לחלוקה!

חייגו עכשיו:
03-570-12-12

*ההפצה הינה במחיר סמלי

חנוכה בערב שבת

א. טוב ונכון שבערב שבת חנוכה יתפלל מנחה ורק אחר כך ידליק נרות חנוכה, והטעם בזה מפני שתפילת מנחה נתקנה כנגד תמיד של בין הערבים ונר חנוכה הוא זכר לנס שנעשה במנורת בית המקדש שהיו מדליקים אותה לאחר קורבן התמיד של בין הערבים.

ב. כל זה דווקא לכתחילה היכא דאפשר להתפלל ורק אז להדליק נרות חנוכה, אולם אם אינו מוצא מניין מוקדם אין להתפלל ביחידות בשביל דבר זה, אלא ידליק נרות חנוכה ורק אז ילך ויתפלל מנחה עם הציבור, שכן תפילה בציבור ערכה גדול מאוד.

ג. בערב שבת חנוכה אין להקדים ולהדליק את נרות החנוכה הרבה לפני כניסת השבת, אלא מדליקים את נרות החנוכה עם נרות השבת.

ד. יש להקדים ולהדליק קודם את נרות החנוכה ורק אז להדליק את נרות השבת, ואם הזמן מצומצם וכבר ק ר ו ב

הזמן של שקיעת החמה יכולה האישה להדליק נרות השבת מיד לאחר שהדליק הבעל את הנר הראשון של החנוכה אע"פ שהבעל ממשיך להדליק את שאר נרות החנוכה.

ה. אם טעו והדליקו נרות השבת לפני נרות החנוכה, לפי מנהג הספרדים ועדות המזרח אין בזה שום בעיה ואפשר להדליק את נרות החנוכה, כיוון שמעיקר הדין אין האישה מקבלת שבת בהדלקת הנרות (וטוב שתתנה פעם אחת בשנה שהיא מקבלת לא מקבלת שבת בהדלקת הנרות), ולמנהג האשכנזים שמקבלים שבת בהדלקת הנרות אין לאישה להדליק נרות חנוכה אלא אדם אחר ידליק את הנרות.

ו. יש לתת בערב שבת חנוכה הרבה שמן בנרות חנוכה וכן אותם שמדליקים בנרות שעה יש לתת נרות שדולקים הרבה זמן יותר מחצי שעה, מכיוון שהשיעור שנרות חנוכה צריכים לדלוק הוא חצי שעה מצאת הכוכבים, ובערב שבת מדליקים כעשרים דקות לפני שקיעת החמה, ולכן יש לתת כמות שמן או נר שיספיקו לדלוק, ואם אין לו אפילו כמות שמן לנר אחד שידלוק עד כחצי שעה אחר צאת הכוכבים או מי שמדליק בנרות ואין לו נר אחד גדול שיספיק לדלוק עד כחצי שעה אחר צאת הכוכבים ידליק את נרות החנוכה בלי ברכה.

ז. בנרות חנוכה יש לנו כלל "הדלקה עושה מצוה" היינו שעיקר המצוה הוא מעשה ההדלקה, ולכן אם הדליק את נרות החנוכה ואחר כך מיד כבו הנרות אין צריך לחזור ולהדליק את הנרות מחדש, שהרי עצם זה שהדליק את נרות החנוכה יצא ידי חובה,

אולם מצוה מן המובחר לחזור ולהדליק את הנרות אם כבו בתוך החצי שעה לאחר הדלקתו, ולא יברך על ההדלקה השניה, ולכן אם בערב שבת כבו הנרות קודם שקיעת החמה אין צריך מן הדין לחזור ולהדליק את הנרות, ומכל מקום טוב להחמיר ולחזור ולהדליקם בלא ברכה, אבל אם כבו סמוך ממש לשקיעת החמה אין לחזור ולהדליקם מפני שיש חשש שכבר נכנס שבת ואין להדליק אש בבין השמשות.

ח. במוצאי שבת בבית הכנסת יש להדליק קודם נרות חנוכה ורק אז עושים הבדלה כדי לאחר את יציאת השבת כמה שיותר (ואע"פ שהמדליק את נרות החנוכה הוא מדליק אש ובכך הוציא שבת, מכל מקום שאר הציבור אינם יוצאים ידי חובה בהדלקה בבית הכנסת ולכן עדיין נשארים בקדושת שבת), וגם יש בזה יותר פירסומי ניסא שכן אם ידליקו לאחר ההבדלה הרי הציבור ילכו לבתייהם ובכך מתמעט פרסום הנס, אולם בביתו של כל אדם יש לעשות קודם ההבדלה ורק אחר כך ידליק נרות החנוכה, כיוון שתדיר ואינו תדיר, תדיר קודם. לכך הבדלה היא תדירה טפי וקודם לנרות חנוכה (ואין כאן פרסום הנס וכן אין שייך כאן לאחר יציאת השבת שכן שמדליק נרות החנוכה הרי הוא מוציא שבת, ולכן הבדלה קודמת).

ט. מי שמחמיר ומוציא שבת כדעת רבנו תם יש לו גם במוצאי שבת חנוכה לעשות כן, וידליק שבת רק לאחר שיצא זמן שבת לפי רבנו תם.

זאת חנוכה

א. אם נשאר השמן ביום השמיני (וכן בשאר הימים) עושה מדורה ושורף את השמן בפני עצמו, והוא הדין לפתילות החנוכה שאסור לזרוקן אלא עושה מדורה ושורפם (ויש כאלו שמניחים אותם עד שריפת החמץ ושורפים ביחד עם החמץ), וכל מה שכתבנו בשמן זה דווקא שכבו הנרות בתוך החצי שעה ונשאר השמן, אבל אם כבר דלקו הנרות חצי שעה ונותר השמן בנרות אין צריך לשרוף את השמן, ומותר להשתמש בו לשאר דברים, ויש אומרים שאדם שנותן בסתם את השמן (בלי לפרש את כוונתו) אז נאסר כל השמן ששם לצורך הדלקת הנרות ואפילו אחר שדלקו הנרות חצי שעה, ומעיקר הדין הלכה שאחר שעבר זמן של החצי שעה אם נותר שמן מותר להשתמש, אולם טוב להחמיר ולחוש לדעת היש אומרים שכתבנו ולכן יתנה בפירוש שאינו מקצה השמן למצות נרות החנוכה אלא רק כשיעור המצוה (היינו חצי שעה) ואז אם נשאר שמן אחר החצי שעה רשאי לכולי עלמא להשתמש בו לשאר דברים.

ב. בקבוק השמן ששפך ממנו לנרות חנוכה בוודאי מותר להשתמש בו לצורך דברים של חול ואין צריך להחמיר בו כלל.

אימון אישי הרב אהרן פרידמן

ערך של כל אדם

אולי הדברים נדושים, אבל הם האמת לאמיתה!

כאשר אנו באים להעריך אנשים, עלינו לזכור, שתהיה המציאות אשר תהיה, טווח זווית הראייה שלנו מוגבלים ומצומצמים, ולכן בכל מקרה עלינו לכבד את הזולת ולא לזלזל בו. גם אם לנו אישית אין שון עניין בו כרגע ואיננו מבינים את ערכו, הרי כבר יעץ לנו בן עזאי: "אל תהי בז לכל אדם, ואל תהי מפליג לכל דבר, שאין לך אדם שאין לו שעה ואין לך דבר שאין לו מקום", וכן אמר שלמה המלך ע"ה: לכל זמן, ועת לכל חפץ תחת השמים".

אסור לנו לזלזל בשום אדם, לא רק משום שאיננו יכולים לדעת עד כמה ייתכן שנזדקק לו בעתיד כפשטות הפירוש בדברי המשנה, אלא אף מצד עצם הבריאה, עלינו להאמין באמונה שלמה שכל אחד ואחד באשר הוא, נברא בצלם אלוקים ויש לו מטרה מיוחדת בעולם ושליחות שרק הוא יכול למלא בשלמות, ואם ה' בראו ומחיה אותו, בוודאי יש לכך סיבה טובה ותועלת נעלה.

ערכו האמיתי של אדם אינו נקבע בהתאם לשיטות ההערכה של בני האדם. בשמים לא מסתכלים על מי שיש לו 'ראש חלש' ומי שחסר לו חוש הומור כעל מסכן ועלוב נפש. שם גם לא משנה אם האדם חברה 'מן או טיפוס מרובע. כל אחד צריך לעשות את רצון קונו ולעבדו בלבב שלם, בדרגתו ובהתאם לרמת הבנתו, וכל אחד עתיד לתת את הדין בהתאם למה שהוא, ואת זה יכול להעריך ולדעת רק אחד יחיד ומיוחד, ריבון העולמים.

בגמרא מסופר: "רב יוסף בריה דרבי יהושע בן לוי חלש ואיתנגיד [רש"י: גוע, ופרחה ורוחן]. כי הדר אמר ליה אבוי: מאי חזית? אמר ליה: עולם הפוך ראית, עליונים למטה [רש"י: אותן שהיו כאן חשובים ראיתי קלים] ותחתונים למעלה. אמר לו בני עולם ברור ראית!"

יתר על כן, לפעמים אנו מביטים בבוז על אנשים שנראים מוזנחים ועלובים, רפי שכל וחסרי תבונה, אבל מי יודע אם לא כך, או גרוע מזה, אנו נראים משם, מלמעלה? האם אנו בטוחים שבעולם האמת אנו מרשמים כמו שאנו מצליחים להרשים כאן?! הרי שם לא יכבדו אותנו בהתאם לגודל הדירה שקנינו או בהתאם למקום שהשגנו בבית המדרש. גם לא ישפטו אותנו לפי כמותם ואיכותם של החברים שבהם הצלחנו להקיף את עצמנו כשמכרנו חדשות או בדיחה טובה.

בעולם האמת ישפטו אותנו וימדדו את ערכנו על פי מדדים שונים לגמרי. שם נראה "עולם ברור", ונגלה ש"עליונים למטה ותחתונים למעלה", שהכול הפוך ממה שהיינו רגילים לחשוב כאן, למטה.

לאור כל זאת, איך נוכל לזלזל חלילה בנשמה יהודית שירדה לעולם בגוף פגוע וסובל מנכות פיזית או נפשית?! איש אמנם לא יבחר בו כחבר או כבן זוג לילדיו, ובצדק, אבל האם אנו יכולים להרשות לעצמנו לזלזל בהם משום כך?! לראות בהם 'סוג ב'?! הרי אין ספק שבעולם האמת ערכם ייקבע לפי קריטריונים שונים מאלו שיש לנו, וייתכן מאוד שהם יהיו במעמד של קדושים וטהורים שאין לנו שום מושג במעלתם.

מי יודע כמה שבורי לב ומרירי נפש שמתהלכים בקרבנו ואיש אינו מעיף לעברם מבט, יזכו למקום מכובד וגבוה הרבה יותר מן המקום שבו יהיו רבים אחרים, שעושים עלינו רושם אדיר ועומדים בראש.

רגע חושבים

הרב יוחאי אוהיון

איך מודדים בנין עם ברומטר?

את הגובה.

המנהל גיחך, ורוברט המשיך...

אדוני המנהל יש באמתחתי עוד תשובה אבל היא לא קשורה לפיזיקה, הולכים למהנדס שבנה את הבניין, ואומרים לו אם תגלה לנו מה גובה הבניין תקבל ברומטר במתנה. דעו לכם המשיך רוברט, כל רצוני הוא להעביר מסר. הנכם יכולים ללמד אותנו חומר, אבל לא ללמד אותנו איך לחשוב...

יסוד לבית ולכל אדם: **כשיש לנו קושי עם בן או בית הזוג, או אפילו עם עצמנו**, ואנו משוחחים מתייעצים וכו', וכל התשובות נכונות... וכל הנאמר אמנם מחכים אותנו, אך בסופו של יום כל נשכח את דברי החכם באדם "עצה בלב איש" (משלי כ, ה) העצה והפתרון נמצאים אצלנו, ועמוק בלב יודעים אנחנו גם מה צריך לתקן, ואי אפשר ללמד אותנו איך לחשוב, רק נחליט ונרצה לשנות, או אז הכל יראה אחרת...

יוסף מגיע למצרים, עוסק במספר תפקידי מפתח, מנהל את בית פוטיפר, אחראי על בית הסוהר, לומד ומחכים. אך כשנקרא אל מלך מצריים, לפתור את החלום, משיב בנחרצות "בלעדי, אלוקים יענה את שלום פרעה" אמנם למדתי מכם המון, אבל "לחשוב" לא ולא! יהודי אני ואת ה' אני ירא. כל מה שאומר ממנו הוא, ואני אין לי מעצמי דבר.

הרב יוחאי אוהיון מרצה באתר ישיבת אור דוד
להרצאות נוספות כנסו: Rabenu.com

המבחן בפיזיקה הסתיים, הבוחן העיף מבט בטופס המבחן של רוברט וחייך, אחר פנה אל תלמידו: עמוד! רוברט הסיט את כסאו והזדקף. הבוחן החל מקריא בקול.

שאלה: **איך מודדים בנין עם ברומטר**(מכשיר למדידת גובה ע"י אומדן של לחץ אוויר)?

תשובה: לוקחים חוט, קושרים אותו בקצה הברומטר, עולים לגג הבניין, מורידים את החוט יחד עם הברומטר, לאחר מכן מודדים את החוט וכך יודעים את גובה הבניין.

התחכמות מאין כמוה! אתן לך עוד הזדמנות רוברט, היודע אתה עוד תשובה?

כן המורה! ישנה עוד אפשרות מניחים את הברומטר כנגד הבניין כשהשמש מאירה לנגדו, מודדים את הצל של הברומטר, ואת הצל של הבניין, ומחשבים את היחס ביניהם.

כל התלמידים פרצו בצחוק. שקט! הרים המורה את קולו, ושלח לקרוא למנהל.

המנהל: אמור לי רובי, יש לך עוד תשובה?

כן המנהל. ענה רובי.

מניחים את הברומטר על הבניין, מסמנים עם עט, ומאותה נקודה שוב ושוב, עד גג הבניין. אחר כך עוברים עם סרגל, מכפילים, ויודעים

איך נרשמים להיות מפיצים

מתקשרים
למוסדות אור דוד

נרשמים להיות
חלק מהמפיצים

ומקבלים את
העלון עד הבית

מעכשיו
בכל שבוע
זה קבוע

מעכשיו גם אתה יכול להפיץ את
העלון בבית הכנסת שלך כל שבוע

03-5701212

* ההפצה הינה במחיר סימלי